Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237; (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 145. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 4-го СЕРПНЯ 1982. ЦЕНТІВ 25 CENTS. JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, AUGUST 4, 1982. No. 145. VOL. LXXXIX.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУЛАСЯ СЕСІЯ ГОЛОВНОЇ РАДИ НТШ

Під час нарад Головної Ради НТШ: сидять (зліва): д-р Богдан Стебельський, д-р Ярослав Падох, інж. Володимир Мацьків і д-р Василь Ленцик; стоять (зліва): д-р Аркадій Жуковський, д-р Богдан Коваль, д-р Роман Осінчук, д-р Володимир Петришин, д-р Петро Стерчо, д-р Юрій Старосольський, д-р Юрій Луцишин, мгр Володимир Рак і д-р Василь Маркусь.

Ню Йорк, Н.Й. — В Сесії Головної Ради НТШ, яка відбулася в суботу, 10-го липня ц.р. в приміщенні НТШ в ЗСА, взяли участь члени Генерального Секретаріяту: президент і представник НТШ в Канаді д-р інж. Володимир Мацьків, генеральний секретар д-р Василь Ленцик і скарбник д-р Богдан Стебельський, теж представник Канади; представник НТШ в ЗСА, його голова д-р Ярослав Падох, представник Европейського НТШ проф. д-р Аркадій Жуковський, який заступав Европейське НТШ, як делегат, і проф. Володимира Кубійовича, голову ЕНТШ, який не міг взяти участь в Сесії.

Крім того брали участь директори Секцій, згідно їх заступники. Від Історично-Філософічної Секції — д-р А.Жуковський, секретар Секції, рівночасно заступав директора ІФСекції проф. Кубійовича, д-р Роман Осінчук, директор Хемічно-Біологічно-Медичної Секції, проф. д-р Володимир Петришин, директор Математично-Фізичної Секції, проф. д-р Петро Стерчо, директор Секції Історії України, д-р Юрій Луцишин, секретар Хемічно-Біологічно-Медичної Секції. Не була заступлена Філологічна Секція, директор якої проф. Василь Лев перебував в Европі, а призначений представник Секції не з'явився на Сесії.

Цьогорічна Сесія була виборною і на ній обрано вгорі названий Генеральний Секретар який має в триричній каденції, згідно з вимогами прийнятого на попередній Сесії статуту, керувати справами цілого НТШ.

Всі чотири НТШ — в ЗСА, Европі, Канаді і Австралії є автономними науковими товариствами, які працюють згідно з місцевими законами, але рівночасно придержуються постанов статуту Головної Ради НТШ, творячи тим одність через координацію праці, через спільні видання та спільну наукову політику.

Особливістю цієї Сесії було те, що це вперше від ряду літ, після деяких непорозумінь були заступлені всі крайові НТШ.

Сесія, після внесення президента інж. В.Мацькова і короткого реферату проф. В.Ленцика, через акламацію обрала проф. д-ра Кубійовича почесним членом НТШ.

Після прочитаних звітів: президента, генерального секретаря і скарбника та уділення абсолюторії і признання за пророблену працю, головно в налагодженні координації всіх крайових НТШ, обрано нового президента Головної Ради проф. д-ра Я.Падоха. Переобрані були д-р В.Ленцик і д-р Б.Стебельський.

Американське НТШ було запропонувало на президента Головної Ради проф. В.Кубійовича, який однак відмовився від цього посту, запропонувавши д-ра Я. Падоха.

На сесії вирішено такі справи: перенести Історично-Філософічну Секцію до ЗСА, а в Европі прийнято до відома існування Інституту Енциклопедії, якому признається права Секції.

Затверджено внесення секцій дійсних і членів кореспондентів, яким будуть видані мистецько оформлені грамоти. Сесія продискутувала важливі справи дальшої наукової праці, справи видань, які повинні мати науковий рівень. Також порушено справу евентуального створення Секції Економічно - Суспільно - Політичних Наук. Ця справа має бути вирішена після відповідної консультації заінтересованих дирекцій секцій та їх членства.

Вкінці порушено також справу 110-ліття НТШ, що припадає на наступний рік.

Реґен обіцяє фермерам поправу ситуації

Де Мойн, Айова. — Президент Роналд Реґен відвідав найбільш плодовиті на збіжжя околиці ЗСА і виступив на конвенції спілки виробців кукурудзи.

У своїй промові Президент запевнив фермерів, що хоча добробут не може прийти впродовж короткого часу після того, як від п'ятдесяти років його не було, але є всі познаки, що інфляція буде спадати в найбільших роках. Зокрема він висловив надію, що стан, який існує в Польщі, покращає, на що вказують зарядження польського уряду в останньому часі, які облегшують існуючі від семи місяців обставини. Все ж Роналд Реґен запевнив, що зараз він не змінить своєї постанови щодо переговорів на доставу збіжжя до СССР аж доки не зміниться ситуація в Польщі.

Справа договору із СССР на доставу збіжжя є для фермерів проблемою першої ваги і тому продовження на один рік висилки його до СССР не задовольняє фермерів. Вони уважають, що лише договір на довшу мету, який запевнив би щорічну доставу збіжжя із ЗСА до Совєтського Союзу може причинитися до більшої господарської стабільности і до поправи сільського господарства. Як відомо, президент Картер заборонив висилку збіжжя до СССР у 1980 році, але Р.Реґен відновив її у першому році свого урядування.

5,000 учасників конвенції фермерів в Айові прийняли промову президента Р.Реґена доволі прихильно, хоч вони дуже занепокоєні існуючим спадом цін на їхні продукти, а рівночасно піднесенням коштів праці. Інфляція дається відчувати у фермерських околицях так само як і у містах ЗСА і тому, фермери вичікують від Р.Реґена дещо більше, як обіцянок на майбутнє.

В Кенії була спроба перевороту

Найробі, Кенія. — Збройні сили уряду президента Даніеля Арап Мой унешкідливили мілітарний заговір проти держави, що його підготовили високі старшини летунських частин. Урядове радіо „Голос Кенії" повідомило в неділю, 1-го серпня, що збройні сили президента Мой „мають ситуацію під цілковитою контролею" вже вісім годин після спроби перевороту.

Президент Мой очолив уряд Кенії після смерти президента Йомо Коньятти, „батька Кенії", який в 1962 році добився незалежности Кенії від Британії.

В Офіційних повідомленнях не сказано нічого про причини замаху, але стверджено, що заговір зорганізувала мала група старшин летунства і що вони почали збройний рейд з летовища Ембаказі, де знаходиться головна база летунських сил Кенії.

Змовники захопили були на якийсь час „Радіо Кенії", летовище та головний будинок почти в Найробі. Другий виступ змовників відбувся в базі армії в Нанюкі, 90 миль на північ від Найробі.

З Дар ес Салям, столиці Танзанії, повідомили, що на летовище присідо два військові літаки з Кенії, правдоподібно з деякими змовниками, яких придержано для переслухання.

Панамські урядовці резиґнують масово

Панама Сіті, Панама. — Сотні державних урядовців від кабінетних міністрів до повітових комісарів, зрезиґнували із своїх становищ у наслідок уступлення президента Панами Арістідеса Ройо, згідно з офіційним повідомленням панамського уряду.

Новий президент, Рікардо де ля Еспріелля, обіцяв впровадити в життя ряд змін, яких домагається Національна ґвардія. Він також заявив, що продовжуватиме політику, що її визначив Омар Торріхос, який згинув рік тому в летунській катастрофі. Національна ґвардія на ділі керує Панамою від 1968 року, коли Омар Торріхос зробив військовий переворот і перебрав владу.

Ґієрмо Кочез, провідник християнських демократів, що є опозиційною партією в Панамі, засудив панамські мілітарні кола за „нелегальне усунення" президента Ройо.

„Цей переворот, приготований Національною ґвардією, переходить всі конституційні і легальні границі", — заявив Кочез.

Панамські офіційні джерела твердять, що резиґнації зложили 10 кабінетних міністрів і їхніх заступників, дев'ять провінційних губернаторів, численні повітові комісарі та понад 200 членів панамської дипломатичної служби.

Командир Національної ґвардії, ген. Рубен Даріо Паредес, виступаючи на пресовій конференції, закликав нового президента до „строгої чистки адміністрації", полагодження робітничих спорів і до підвищення платень державним урядовцям. Він також наказав закрити на один тиждень всі щоденники, які виходять в Панамі.

Околиці Союзівки навістило торнадо

Союзівка. — В суботу, 31-го липня, біля 6-ої години вечора, через околиці цієї оселі УНСоюзу, яка є в повному вакаційному розгарі, перейшло торнадо з градом і дощем, повалившись в деяких місцях дерева та електричні і телефонічні стовпи.

Сама оселя не зазнала жадних більших ушкоджень, хоч короткотривала буря повалила ряд дерев, включно із двома соснами біля в'їздової брами. У наслідок перервання електричних проводів, на Союзівці не було електрики аж до вечірніх годин в неділю.

Це вперше в 30-річній історії Союзівки ці околиці Кетскильських гір навістило торнадо. Запляноване на суботу вечір мистецька програма і забава не відбулися.

ПОЛЯКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ Л. ВАЛЕНСИ І ВІДНОВЛЕННЯ „СОЛІДАРНОСТИ"

Варшава, Польща. — Тисячі поляків зібрались в кінці минулого кінця тижня на військовому цвинтарі у Варшаві, щоб відзначити річницю варшавського повстання під час Другої світової війни.

Почувши записане на магнітофонній стрічці звернення підпільних лідерів колись вільної робітничої профспілки „Солідарність", тисячні маси почали скандувати: „Звільніть Леха Валенсу", „Хочемо Солідарности" та інші гасла. Поліція, як інформують закордонні кореспонденти, не втручалась до приблизно 10,000 зібраних поляків, хоч військові і поліційні відділи стояли поблизу цвинтаря на випадок, якщо б дійшло до якогось заколоту чи виступів проти влади. Церемонія вшанування майже 200,000 жертв була однак надто поважною і керівники цієї патріотично-релігійної церемонії здавали собі справу з небезпек, які могли наступити у випадку емоційних закликів чи інших промов.

Не обійшлось однак без окремих інцидентів. Наприклад, зібрані співали пісні з часів Другої світової війни із засудом німецьких нацистів, але слова, що відносилися до нацистів вони поміняли на російських імперіялістів. Деякі промовці, згадуючи жертви варшавського повстання, згадували також 10,000 польських старшин і вояків помордованих в катинському лісі відділами НКВД в 1940 році. Офіційно і в шкільних підручниках говориться, що згаданих старшин вимордували німецькі фашисти. Хтось з невідомих поклав під головним пам'ятником вінець з написом: „ми не забудемо жертв Катиня". Кожний у свій спосіб вшановував також найновіші жертви режиму прем'єра Войцеха Ярузельського, зокрема гірників Шлеська та інших, які віддали життя вже після проголошення воєнного стану у Польщі 13-го грудня 1981 року.

„Ми повинні змагатися за відновлення „Солідарности", — звучав голос з магнітофонної стрічки польського дисидента Збігнева Буяка, видатного лідера вільної профспілки.

Поліція навіть не перешкоджала тоді, коли на вівтарі при якому кілька священиків правили Богослужбу за героїв Другої світової війни, появився великий портрет Л.Валенси, обрамований віночком цвітів. Можливо, — кажуть закордонні спостерігачі, — спокій військових і поліційних відділів і їхня своєрідна пошана до жертв Другої світової війни, заспокоюючо впливала на великі маси народу. Кажуть, що деякі вояки й поліціянти салютували в деяких частинах Богослуження та при співанні патріотичних пісень чи гимну.

Ситуацію в Польщі, все ще слід вважати напруженою, — кажуть ціж спостерігачі.

ЗСА ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ ІЗРАЇЛЬ

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен, під час розмови з міністром закордонних справ ізраїльського уряду Іцаком Шаміром, перестеріг Ізраїль перед поширенням війни в Ливані, підкреслюючи, що може наступити некорисний для Ізраїля зворот у світовій опінії, що держави світу не зможуть довше толерувати існуючої ситуації на Близькому Сході.

Президент також рішучо відкинув при тій нагоді арґументи Леоніда І.Брежнєва, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР, який у листі до Р.Реґена натякає, що Уряд ЗСА не зробив достатніх заходів для зупинення конфлікту в Ливані, а радше навпаки доставою своєї зброї причинився до інвазії ізраїльської армії на цю, як каже Брежнєв, „безборонну країну". Речники Білого Дому заявили, що закиди совєтського лідера не витримують критики, бо ізраїльська військова акція не була скерована проти Ливану, а тільки проти партизанських частин Палестинської Визвольної Організації, яка розбудувала в тій країні свої військові бази.

У 20-хвилинній зустрічі з І.Шаміром президент Реґен домагався, щоб Ізраїль тим разом пошанував вже деяке з черги перемир'я в Ливані, бо зірвання цього перемир'я, на думку Президента, може унеможливити мирні заходи американського висланника на Близькому Сході Филипа Ґабіба.

Після зустрічі з Р.Реґеном, міністер Шамір обороняв у розмові з журналістами становище Ізраїля, обвинувачуючи ПВО за порушення перемиря. „Ясір Арафат і його партизанські частини ніколи не залишать Бейруту, якщо їм не скажеться, що або вони виходять, або вони приймуть відкритий бій", — заявив Шамір кореспондентам.

Вміжчасі ізраїльські війська, зокрема танкові і панцирні частини, затіснюють кільце західньої частини Бейруту. Не обійшлося при тому без перестрілки між ізраїльськими частинами і ПВО і дехто з військових спостерігачів в одному моменті навіть побоювався, що дов'яте перемир'я вже стоїть перед загрозою. Пізніше основні бої припинилися, але, як кажуть закордонні кореспонденти, у такій ситуації палестинські партизани вже майже не мають місця і вони мусять рішитися на вихід, або на остаточний бій. Наочні свідки твердять, Що Ізраїль підтягає до Бейруту нові танкові частини і зброю. Пізніше речник міністерства оборони Ізраїля заявив, що головне командування бере до уваги всі можливості, і не хоче бути заскоченим у випадку, якщо Я.Арафат вирішить прийняти бій в Бейруті.

Французьке пресове агентство Франс Пресс і речники Червоного Хреста інформують про нестерпну ситуацію на відтинку доставі харчів, води та інших продуктів для цивільного населення, яке не тільки терпить від воєнних дій, але також голодує та живе в жахливо загрозливих умовах. Червоний Хрест закликав держави світу прийти з негайною допомогою для цивільного населення, серед якого починають поширюватись небезпечні хвороби з огляду на брак згаданих речей.

У світі

КАНАДСЬКИЙ УРЯД ПІДТРИМУЄ ПРАВО палестинців на свою батьківщину і про це недвозначно заявляють офіційні речники уряду. Наприклад, речник міністерства внутрішніх справ Рон Ервин заявив у Палаті громад, що канадці бажають, щоб уряд в Оттаві підтримав стремління палестинців бодай в такій мірі, як він підтримує і підтримує ще сьогодні ізраїльтян, „тому ми підтримуємо ідею окремої батьківщини для палестинців", — заявив відтак Ервин кореспондентам. Він однак відмовився відповідати чи під словом „батьківщина" він також розуміє самостійність і незалежність палестинської держави. Канада також готова вислати своїх вояків до Ливану, якщо буде створений міжнародний корпус миру і якщо ОН, чи група держав зацікавлених миром на Близькому Сході, звернуться у тій справі до Канади.

ПРИМАС ПОЛЬСЬКОЇ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ церкви архиєпископ Юзеф Ґлемп прибуде в жовтні ц.р. до З'єднаних Стейтів Америки і відбуде тут двотижневі відвідини польських скупчень. З інформації виходить, що архиєпископ Ґлемп прибуде до ЗСА 14-го жовтня з Риму, де він братиме участь у церемонії канонізації покійного о. Максиміліяна Кольбе. В днях 15-го і 16-го жовтня він відвідає Філядельфію і Американську Ченстохову, де зберігається копія чудотворної ікони. Супроводжатиме в подорожі архиєпископа Ґлемпа єпископ Єжи Домбровські.

ГОЛОВА ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ШВЕДСЬКИХ збройних сил віцеадмірал Бенгт Шубак заявив в інтерв'ю з кореспондентом газети „Свенска Даґбладет", що „якась закордонна держава" хоче розпочати війну проти Швеції, бо інакше не можна пояснити пожвавленої активности закордонної морської флоти, в тому підводних човнів, у шведських водах. Віцеадмірал Шубак відмовився однак назвати по імені державу, яка, на його думку, бажає спровокувати війну зі Швецією. В останніх трьох місяцях у прибережних водах Швеції постійно появляються підводні човни „якоїсь закордонної держави". Політичні і військові спостерігачі дивуються чому Швеція говорить про „якусь державу", коли в минулому вона мала до діла із совєтським підводним човном, з приводу якого чуть не дійшло до зірвання дипломатичних зв'язків між Стокгольмом і Москвою.

СИРІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ГАФЕЗ ель-АССАД заявив що його країна повністю підтримує спротив Палестинської Визвольної Організації, яка бореться проти ізраїльської інвазії на Ливан, в тому на її укріплення в тій країні, які були центрами спротиву проти „ізраїльського імперіялізму". Крім того він додав, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки підтримує Ізраїль у його теперішній війні проти ПВО і без його згоди сам Єрусалим ніколи не був би відважився на такі далекойдучі кроки. Ассад, виступаючи на військовій параді, підкреслив, що Сирія завжди поборюватиме імперіялістичні стремління Ізраїля. При тому він заохочував тих вояків, які стаціонують в Ливані, щоб вони де тільки треба давали допомогу ПВО проти „ізраїльських агресорів".

ПОНАД ТИЖДЕНЬ ТОМУ ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД зніс сімнісячну заборону телефонічних розмов із заграницею. Від того часу мешканці ЗСА масово пробують добитися телефонічного получення зі своїми рідними та знайомими в Польщі. Хоча американська телефонічна компанія відкрила негайно три лінії до Варшави і відрядила до них шість телефоністів, досі на получення з усіма країнами і обмежену до сім хвилин розмову треба чекати до 48 годин

В Америці

ЧЛЕНИ АМЕРИКАНСЬКОЇ КОНҐРЕСОВОЇ делегації повернулись недавно з Ливану з документом американської амбасади в Бейруті, в якому сказано, що „Ізраїль надужив перемир'я для поліпшення своїх мілітарних позицій і спровокував ПВО до порушення перемир'я". Конгресмени Пол МекКлоскі і Ник Раґал та чотири інші конгресмени також заявили, що уряди п'ятьох арабських держав, що їх вони відвідували, відмовилися прийняти членів ПВО без американського приречення, що ЗСА будуть підтримувати створення палестинської держави.

ВДОВУ ПО ПРЕЗИДЕНТОВІ ТРУМАНОВІ забрали до Дослідчого медичного центру в Кензас Сіті, Мо., коли виявилося, що вона має нерегулярний віддих і битття пульсу. Бес Труман, якій 97 років, є в стабільному стані і згідно з твердженнями її лікарів, вона зможе повернути домів протягом одного тижня.

ПЕРШОГО ДНЯ, КОЛИ У САН ФРАНСІСКО увійшов в життя закон, що не дозволяє більшості мешканців мати зброю, поліція отримала лише 15 пістоль. Закон, який схвалено 28 червня ц.р., викликує різні погляди і широкий спротив. Його противники кажуть, що зброю віддадуть на певно лише порядні громадяни, але злочинці будуть її мати далі. Оборонці закону знову переконують, що коли він охоронить лише одне людське життя, то було варто його схвалити.

СЕКРЕТАР ВНУТРІШНІХ СПРАВ Джеймс Дж. Ватт висловив свої перепросини провідникам жидівської Ліґи проти знеславлювання за листа до амбасадора Ізраїля, в якому він остерігав, що допомога ЗСА Ізраїлеві може зменшитися, якщо жидівські групи разом із лівими елементами будуть протиставитися розвиткові засобів енергії.

4,500 МАЙБУТНІХ АДВОКАТІВ ПЕРЕХОДИЛО в Ню Йорку рівночасно іспити для здобуття права на практику. Іспити є писемні і тривають 12 годин. 280 спеціяльних урядників слідкували за тим, щоб не було ніяких шахрайок. Ті спостерігачі завважають в тому році зміну у загальному вигляді учасників іспиту. Більшість із них не старалися в будь-який спосіб вирізнятися — ані одягом, ані поведінкою, як це було в минулих роках.

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ РІШИВ СКОРОТИТИ фонди допомоги для студентів у 568 коледжах і наукових інститутах в ЗСА там, де задовження студентських позичок перейшли 25 відсотків. Припускають, що більшість із тих шкіл буде просити про злагіднення того рішення.

В КОЛОРАДО ВІДБУЛАСЯ ТРИДЕННА конференція посвячена 25-річчю появи книжки Джека Керуака „На шляху", що стало немов біблією цілого покоління 1959-их років, яке дістало назву „бітників". Поміж тисячею учасників конференції було багато старших віком людей, що саме творили у 50-их і 60-их роках рух спротиву проти існуючих вартостей і законів. Між присутніми були такі відомі постаті як Еббі Гоффман, промотор антимілітарної стихії в ЗСА, Аллен Гінсберг, поет і добрий приятель померлого Керуака, та Труман Капоте, письменник. Усі вони старалися підкреслити, що ідеї покоління „бітників" промостили дорогу сьогоднішним протестам проти „естаблішменту" і що „бітники" далі живуть.

Виступлять на Союзівці

Ліда Гаврилюк і акомпаніст брати Фурди.

Союзівка. — В суботу, 7-го серпня ц.р., в рамках літніх культурно-мистецьких програм, виступить молода співачка, сопрано Ліда Гаврилюк з Ню Джерзі. Вона відома українській публіці східних стейтів із своїх виступів. Акомпаньюватиме солістці Олесь і Юрій Фурди.

Виступить ще співак Павло Плішка, мол., син світової слави баса-баритона, та актор Володимир Курило.

До танків після програми приграватиме оркестра „Водограй" з Чикаго, Ілл.

У ФРАНЦІЇ ТРАПИЛАСЬ ВЕЛИКА КАТАСТРОФА, у якій загинуло 53 особи, більшість з них — діти, які їхали на вакації у французькі Альпи. Два автобуси, правдоподібно через неуважність шоферів, ударились і обидва загорілись. Більшість пасажирів згоріли у вогні, поки пожежна сторожа змогла погасити вогонь. Поліційні чинники припускають, що фактичною причиною зудару була впертість шоферів, які вважали перегони на відкритому шляху, не здаючи собі справи з їхнього вчинку. Поліція і речники уряду перевіряють докладно причину катастрофи, але вміжчасі ціла Франція у жалобі, особливо за дітьми, які стали жертвою неуважности старших.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Молодь і автомобільні трагедії

Хоч ніде у світі нема такого доброго знакування на шляхах, як в Америці, і хоч назагал американські мотористи здисципліновані і ввічливі, ба джентлменські, бо рідко коли переганяються на шляхах, зате раз-у-раз один одному вступається і перепускає його, — проте найвищий у світі відсоток смертних випадків на шляхах таки є в Америці. Статистика та аналітики цього сумного явища доходять до одностайного висновку, що найменше винуватими тут є механічні хиби в автомобільних випадках, зате, найбільшим спричинником автомобільних катастроф є 1) алькоголь і 2) молодий вік водіїв. Коли ж приходить сполука тих двох чинників — коли водіями є підхмелені юнаки, то це найперший спричинник трагедій на американських шляхах. Автомобіль — це в Америці наче предмет першої потреби — як холодільник чи телевізор. Коли в совєтському „раю" треба місяцями й роками ждати у черзі, поки покупець отримає замовлене авто, то тут, в Америці — це справа години, чи в найгіршому випадку днів коли йдеться про нові вози, зате буквально мільйони авт стоять на площах з уживаними автами прерізних марок (продукційних фірм) і всіх можливих родів. Торг автомобілями „з другої руки" перевищує торг новими автомобілями. У 1979 році 45,952.600 осіб мали дозвіл на керування автом, або приблизно кожний п'ятий чи шостий американець має авто. У 1980 році продано коло 6 і півмільйона особових авт, на близько два мільйони менше, як у 1979 році. Криза в автомобільному промислі — це окрема широка тема, бо на цю кризу складається убивче суперництво імпортованих закордонних авт (японські, німецькі, французькі, італійські), — трудність експорту американських авт у зв'язку з високою вартістю доляра, високі кошти продукції у зв'язку з високими платнями робітників, зріст коштів газоліни ітп причини. Проблема безпеки на шляхах незалежна від економіки — вона причетна головно до поганих норовів сучасної молоді і притаманних рис юного віку, бо молоді водії — найбільш небезпечні.

У березні ц. р. у містечку Мінеола на Лонґ Айленді біля Ню Йорку їхали великим „веном" 10 юнаків і дівчат. Водієм був 19-ти річний абсольвент середньої школи. Шлях ішов паралельно із залізничною трасою підміської Лонґ Айленд залізниці. Водій переганявся з поїздом і хотів випередити поїзд та „перескочити" через рейки там, де автомобільний шлях перехрещувався із рейками залізничної траси. Це був „фан", це була забава. Поїзд вдарив впоперек авто і на місці згинуло дев'ять юнаків і дівчат, один з них важко покалічений. Виявилося при автопсії, що 19-річний водій випив перед тією подорожжю п'ять пляшок пива — затратив потрібне водієві почуття спокою і рівноваги, терпеливість, перспективу віддалі.

І подібних трагедій більше. У 1981 році на американських шляхах згинуло 25,000 осіб, тому що їхні водії були підхмелені. З того числа 25,000 осіб аж 8,000 припадало на малолітніх юнаків і дівчат. Недавно згинув 19-тилітній син Едвіна Міза, радника Білого Дому, бо вдарив в дерево, втративши владу над автом. Страхітлива статистика спонукала Крайову раду безпеки на шляхах звернутися із закликом до всіх стейтів, щоби вони підвищили вік покупців алькогольних напитків до 21-го року життя. Тепер на всіх 50 стейтів 35 стейтів плюс Дистрикт Колюмбії дозволяють на продаж алькоголю молодим людям нижче 20 років, здебільшого 18 і 19 років. Рада Безпеки на шляхах твердить, що підвищення віку управнених до закупівлі алькоголю заощадить багатьом людям життя. Усі авторитетні чинники, причетні до автомобільного руху в Америці, у цій країні, мешканців якої називають „народом на колесах", однозгідні у тому, що найбільші лиха спричиняють дуже молоді водії, які хочуть проявити свою „зрілість" бравурною їздою. Усі досвідчені мотористи знають, що добрим водієм не є той, який натискає ногою на педал швидкости, а той, який їде обережно і вміє безперервно дивитись у дзеркальця позад себе і обабіч шляху, та ні на мить не відвертає очей від шляху. Бравурність, яка проявляється у швидкій їзді, є доказом поганої, а не доброї їзди мотористa. Нещастям для водіїв автомобіля і нещастям для тих, які опинилися на тій самій трасі, є молодечий водій, який хоче „заімпонувати" — головно юнак дівчині поруч нього — що він „вміє швидко їхати". Коли ж такий юнак ще настільки легкодушний, що забуває про закон тверезости для водіїв — тоді настає реальна можливість трагедії.

Найбільше у світі насичення автомобілями в Америці, коли, буває, родина з чотирьох осіб має три чотири авта і коли ледве не кожний 17-річний юнак чи дівчина „вимагають" від батьків, щоби вони купили йому чи їй окреме авто. Те насичення автомобілів є не тільки доказом добробуту, — воно є також причиною безчисленних родинних трагедій. У такому Дітройті, центрі автомобільного промислу, „лаббі" тамошніх автомобільних фабрик не допускає до побудови підземки чи розбудови сіті автобусів, бо кожний мешканець „мусить" купити авто. Згущення автомобільного руху вимагає автоматично більшої обережности водіїв. Молоді водії, юнаки й дівчата, цього не розуміють. Їм „море по коліна", вони не здають собі справи, що авто, яке жене із швидкістю понад 70 миль на годину, майже зправила вихоплюється з-під контролі водія. І тоді буквально одна мить рішає про трагедію. Зменшення швидкости на шляхах до 55 миль не допомагає, коли водій, запаморочений алькоголем, або нарко[illegible]. Такий водій є злочинцем і кандидатом на самогубця.

В ОСТАННІХ ДНЯХ ВІДКРИТО СВЯТОЧНО НОВУ частину шляху Аппалячіян на границі стейтів Ню Йорк і Коннектикат. Вона має привернути можливість мандрівок у дикій природі, далеко від автомобільних шляхів, що в тій околиці дуже густі. Будова дороги ще не вповні закінчена.

Володимир Левенець

ВТЕЧА З КОМУНІСТИЧНОГО РАЮ

Уже, здається, від самих початків існування комуно-московської імперії, З'єднані Стейти Америки були її найгрізнішим ворогом, і проти них у СССР ведеться неперебірлива пропаґандевна кампанія. Чого тільки не повигадували за той час комуністичні пропаґандисти про ЗСА і американський стиль життя, який вони змальовують якнайчорнішими барвами та ілюстраціями ніби взятими таки з американських міст. При тому совєтські пропаґандисти на всі лади вихвалюють життя у комуністичному „раю", тобто в країнах „дозрілого соціялізму", у самому Совєтському Союзі і його сателітах „ґдє так вольно дишет человєк".

Кремлівські диктатори наказали були перервати антиамериканську пропаґанду під час Другої світової війни, бож без американської зброї, медикаментів, харчів та іншої доставки „бойци родіни", ледве чи дали б були собі раду з добре озброєною гітлерівською армією, яка милевими кроками наближалася до Москви.

Очевидно, Москва пляново і послідовно дезінформує не тільки власне населення про ЗСА й інші країни Заходу, але також користується цією пропаґандою для експорту до країн так званого третього світу, які ще докладно не познайомлені з відносинами у демократичних країнах. Стає, однак неясним, чому з цього так розхваленого на всі лади комуністичного „раю" втікають на Захід його ж таки громадяни, як тільки трапиться для цього нагода.

Таке питання насувається нам при читанні інформації про більш масовий виїзд поляків до Еспанії на світові футбольні ігрища, які відбувалися, як відомо, в червні і липні. Польська режимова газета „Політика" поінформувала, що із числа 819 прихильників цього роду спорту, яким було дозволено виїхати за кордон, тільки половина з цього числа повернулася назад до Польщі, а решта, зокрема молодь, вирішила залишитися у вільному світі, здаючи собі справу, що початки для неї будуть дуже тяжкими. Ці молоді люди, однак, хочуть стрясти зі себе навантаження комуністичної пропаґанди і, хоч як люблять свою батьківщину, не бажають більше жити в „соціялістичному раю".

„Політика" пише, що деякі польські туристи почали вже втікати, як тільки опинилися на Заході, не доїхавши навіть до Еспанії. Провідник одної туристичної групи розказав кореспондентам згаданої газети, що як тільки автобус переїхав італійський кордон, із сидження піднісся молодий чоловік і запитав: „Чи вже можна втікати?". Багато туристів скористалися із зупинки у Трієсті, а решта попросила права політичного азилю у різних вільних країнах світу вже в Еспанії. Як тільки автобуси прибували до Мадриду польські туристи стрімголов кидались до телефонних будок, щоб повідомити своїх знайомих, батьків чи знайомі їм польські організації за кордоном, що вони є на Заході і хочуть тут залишитися. Є також інші випадки втечі з країн комуністичного світу, деякі дуже драматичні та небезпечні.

Цей й інші випадки є дуже яскравим протиставленням двох світів — західнього демократичного і східнього комуністичного, світу свободи і світу поліційного терору та економічної нужди. Так, що совєтські пропаґандивні вигадки про З'єднані Стейти Америки і Захід взагалі треба вважати тактикою лідерів комуно-московської імперії, яка боїться, і зрештою завжди боялася, не тільки виміни людьми, але також ідеями, які можуть стати страшною зброєю проти совєтської тиранії і стану поневолення, який панує у всіх країнах комуністичного світу.

Треба підкреслити, що випадок з польськими втікачами не є відокремленим явищем, бо сьогодні окремі люди і цілі групи в СССР готові піти на найбільші жертви, включно до самовичерпання шляхом тотальної голодівки, як це було у випадку з Юрієм Баловленковим та його товаришами, аби тільки видістатися на свободу з тоталітарної держави і хоч на короткий час стрясти зі себе тягар, страх, економічні недостатки, переслідування, допити тощо та жити вільним життям в країнах Заходу.

Ніхто вже сьогодні в комуно-тоталітарних державах не вірить у будь-які переговори чи домовлення Заходу зі Сходом, бо останні зустрічі, чи хоч би конференція в Мадриді для справ европейської безпеки і співробітництва виявили усю безперспективність, а також недоречність таких розмов, які залишаються тільки розмовами, до речі, зручно використовуваними совєтською пропаґандою. Найважливіше: вони не приносять жадних позитивних наслідків і головно полегш для підсовєтських і сателітних народів.

У висновку треба сказати, що поневолені Москвою народи і взагалі Східня Европа з великою надією очікують іншої концепції Заходу у відношенні до комуно-московської імперії і переставлення східньої політики на реальну, а не утопійну базу. Народи Сходу не можуть вічно жити в ярмі, чи так званому „соціялістичному раю" і вільні країни світу повинні допомогти їм позбутися цього вічного імперіялістичного „опікунства", „старшебратства", ґеноцидного винищування слабших, застосуванням концепції визволення замість детанту і співпраці з диявольською системою. Іншої альтернативи не має, доказом чого є масові втечі людей з комуністичного „раю".

Яків Сусленський

Шлях Юхима Вольфа — поета

Юхим Вольф — не професійний поет, але поетом його зробило саме життя, поетом зробила його нелегка доля. В житті виникають ситуації, коли почуття загострюються, напружуються до межі. При таких умовах звичайної прозаїчної мови, здається, не досить для вислову своїх почувань, і відчуваєш потребу в особливій мові, яка відрізняється від щоденної. Так народжується потяг до мови поетичної і до віршованої форми.

Самозрозуміло, що одного тільки стремління мало, щоб факт життя став явищем поезії. Автор цих рядків бачив особливо у місцях ув'язнення чимало віршоплетів, яких треба було розуміти і яким треба було і можна поспівчувати, а тоді в дуже лагідній формі — порадити не знущатися над поезією. Але Юхима Вольфа нізащо не прилучиш до цієї категорії віршоробів. Він поет, хоч і не завжди йому вистачає достатньо гострого поетичного бачення світу, чи бракує подекуди філіґранної техніки вірша, значнішої ерудиції. Але йому рідні щирість безпосередність і задушевність — ці вагомі якості справжньої поезії.

Юхим Вольф пройшов нелегкий життєвий шлях. Він народився в 1932 році в Україні і йому було всього 9 років, коли він, еврейська дитина, опинився в ґетто і пробув у ньому три роки. Якраз там, у свої дев'ять років, він уклав свого першого вірша. В цьому таборі він зазнав великого горя — смерть матері, і цілковитої самотности. „Звільнення" совєтськими військами не дало справжньої волі, а навпаки — воно дало п'ятирічне ув'язнення (від 1949 до 1954 року), яке Ю. Вольф пробув у совєтських таборах за „сіоністську діяльність", за участь у сіоністичній організації.

В жахливих табірних умовах Ю. Вольф майже зовсім втратив зір. Але і в таборі цвіте дружба, його найкращими друзями-побратимами були два українські хлопці і два росіяни. Вони допомогли йому перетривати лихий час, всі злигодні і негоди. До цих співв'язнів він зберіг назавжди тепле почуття вдячности.

З 1973 року поет живе в Ізраїлі — у рідному домі, що його собі придбав. Тут він працює, викладає математику, здійснює цікавий науковий проєкт, творчий експеримент.

Юхим Вольф — весь у віршах. І той, хто прочитає його цей перший єдиний збірник віршів, здобуде приємне почуття від зустрічі з хорошою сердечною людиною. Добрим, гарним людям слід скористати з цієї можливости.

Якраз тепер вийшов з друку збірник віршів і пісень Юхима Вольфа, про який іде мова, під загальною назвою „Путь". У збірникові 90 творів: два на мові „ідіш", одинадцять — українською мовою, інші російською. До півсотні текстів віршів подано теж мелодії. Збірник складається з трьох циклів: перший — твори написані до арешту (1941-1949), деякі з них писані в ґетто; другий розділ — твори писані в ув'язненні; третій розділ — твори, які писав звільнений поет. Більшість творів і пісень — ліричні. Деякі з них присвячені сіоністичній ідеї, деякі інші — протестові проти переслідування людини. Збірник має 172 сторінки. Ціна з пересилкою — 8 дол. Замовляти на адресу: Wolf Efim, Ramot 6/43, Jerusalem, Israel.

Юхим Вольф
ШЛЯХ

Розлігся досі сфінкс
могутній —
Жахливий безмір німоти...
Передо мною шлях
в майбутнє
До невідомої мети.
Подій великих передодні-
Так він ввижається мені,
Які ж провалля
та безодні
Він криє десь у глибині?
Яку біду чи небезпеку
В собі брудний ховає
брук?
Чи поведе мій шлях
далеко?
Чи стане джерелом для
мук?
Та волею вагання скуті,-
Готовий я крізь все
пройти, —
Ні, не боюсь путі
в майбутнє,
До невідомої мети...

1941 р.

Ярослав Татомир

У 40-РІЧЧЯ УПА

Уліті цього року минає 40 літ від постання Української Повстанської Армії, змагання якої із німецьким і московським наїзником та з комуністичною Польщею є найяснішою сторінкою чотирьох, трагічних десятиліть нашої історії.

У минулому існували і сьогодні існують у різних країнах світу партизанські рухи, повстанські армії. Та, мабуть, у всій історії людства, одна тільки УПА боролася на протязі довгих 10 років, виключно здана на власні сили і тільки на допомогу свого народу, без ніякої допомоги іззовні, без ніякого союзника, без одного бодай прихильного кордону, що його вона могла б переходити, щоб лікувати свої рани. До цього УПА боролася проти найбільш жорстоких і брутальних режимів, що будь-коли мали місце в історії людства.

Нашим обов'язком, обов'язком великого, заможного українського поселення є — утривалити, увіковічнити цю героїчну боротьбу і змагання до волі нашого народу. Героїзм воїнів УПА і їхня найвища жертва, жертва життя, що вони її склали у боях — німецьких, московських, або польських тюрмах, чи у концентраційних таборах Колими не сміє піти в забуття.

Найкращим засобом утривалити, увіковічнити пам'ять УПА, було б — велике, монументальне видання історії УПА на кількох популярних мовах світу.

Таке видання допомогло б нам виконати ще одне важливе завдання, що стоїть перед нами, — проламати стіну мовчанки й іґнорації, що нею замкнена у західньому світі правда про український народ, про його змагання до волі, про мільйони жертв, що їх наш нарід склав на тому шляху.

Існують дві причини тієї стіни мовчанки, що нею замкнена у західньому світі правда про Україну. Однією із них є неприхильність до нас людей, в руках яких — велика частина преси, телебачення та радіо у західньому світі. Другою причиною є — ми самі, наша інерція, наше лінивство, наша загумінковість і наше марнування часу на безглузду взаємоборотьбу у нашому ґетто. Замість проламувати стіну, що довкола нас, ми витрачаємо дорогий час і енерґію на міжпартійну суматоху. Чи не час уже, останній час, присвятити більше нашої уваги і нашої енерґії — важливим справам?

У минулих десятиріччях появилося кілька вартісних праць про УПА, у тому дві — англійською мовою. Відносно багато і прихильно писали про УПА в останніх десятиріччях теж деякі визначні неукраїнські автори, такі, наприклад, як французький історик Роналд Ґоше, начальник американської розвідки на Східню Европу після Другої світової війни Генрик Гродзіцкі й інші. Але тут йдеться про велику, монументальну, репрезентативну, якнайкраще видану, багатоілюстровану працю про УПА, яка своєю високою якістю, здобула б собі широку західню публіку, зокрема західній політичний світ.

Таке видання коштувало б багато грошей. Та це — не перепона. Українська громада дуже жертвенна, якщо бачить, що справа на яку вона жертвує — важлива і справді на часі і на потребу.

На видання великої праці про голод в Україні, що її приготовляє Український Гарвард (УНІГУ), українська громада вже склала 70,000 долярів, і збірка ще продовжується. На велику працю про УПА українська громада напевно дасть потрібні фонди, треба тільки, щоб якась поважна наукова установа чи СКВУ зайнялися таким виданням і знайшли відповідного автора чи історика із відомим й авторитетним у західньому світі іменем.

Не відкладаймо тієї важливої справи, бо час біжить і кожна хвилина дорога.

БУВШИЙ СТУДЕНТ КОЛЮМБІЙСЬКОГО університету в Ню Йорку, який вкрав з університетської бібліотеки сто рідкісних книжок і старався їх продати, чекає засуду на 5 до 10 років в'язниці у найближчих днях, після того як суд узнав його винним.

АМЕРИКАНСЬКА РОДИНА З КОННЕКТИКАТ, яка приїхала до Ню Йорку щоби бути на змаганнях бейзболу, пережила неприємну пригоду. На парковій площі стадіону Єнкіс напало їх біля авта двоє озброєних людей і коли найшли лише малу суму грошей казали усім членам родини, в тому трьом дітям, увійти до авта та після 15-хвилинної їзди по довколишніх вулицях викинули їх та від'їхали. Хоча поліція скоро віднайшла вкрадене авто і арештувала злочинців, стверджено, що на парковій площі стадіону не було ніякої поліційної охорони та ніякої сторожі.

ЗАХІДНІ ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ сумніваються у скоре закінчення воєнного конфлікту в Ливані, базуючи свої сумніви на розмовах з вояками Палестинської Визвольної Організації в західній частині Бейруту. Вони наводять такий приклад: Ясір Арафат, лідер ПВО, під час відвідин прифронтової лінії зустрівся з одним йому підлеглим вояком і запитав чи він бувби згідний покинути Бейрут, якщоб дійшло до якогось домовлення між ПВО, ЗСА і Ізраїлем? Вояк відповів: „Якщо ви накажете залишити Бейрут, я оцим крісом перший застрелю вас". Ці слова рядового члена ПВО вказують на завзятість партизанів Арафата і на їхню рішучість боротися, аж до переможного кінця. „Ми можемо тільки повертатись до самостійної Палестини",—заявляють партизани ПВО і тому треба сумніватися чи дійсно Урядові ЗСА й деяким урядам арабських країн вдасться змусити Арафата, щоб він покинув Ливан,—кажуть спостерігачі.

Василь Качмар

У 100—РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ДІВОЧОГО ІНСТИТУТУ В ПЕРЕМИШЛІ

II

При кінці 1887 року фонд Товариства виносив 61,000 золотих ринських. Настала пора виконання статутової цілі Товариства, себто закупівлі або будови бурси для українських дівчат у Перемишлі. Одначе з уваги на підйом і ріст національної свідомости українців Перемишля і Перемиської землі, виринула ідея основування установи в якій українські дівчата не тільки мешкали б, але теж виховувалися б і навчались в рідній українській мові. Значиться постала думка основувати українську жіночу школу та пансіон, на зразок інших культурних народів. Великі та ревні патріоти Перемишля і Перемищини, зокрема наше духовенство, рішили, щоб наші молоді дівчата виховались у наскрізь українському дусі, тому і постановили: не зважаючи на брак ще повної суми грошей, купити відповідну посілість, побудувати будівлю, в якій приміщено б школу і бурсу, чи пак пансіон для учениць. Постановлено, що заможніші батьки платитимуть за прожиток у бурсі-пансіоні та навчання, а сироти і вбогі будуть прийняті безплатно. Управа одобрила цей проєкт, бо він був згідний і з волею надхненика цієї великої ідеї, покійного о. Лева Кордасевича -канцлера й кустоса Перемиської Епархії, як і теж добродіїв і жертводавців фондів на цю благородну ціль. Ішлося бо про високу освіту української жіночої молоді. А найважливіше, що через те саме Товариство перестало бути місцево-добродійним, а стало всенаціональною і виховною інституцією.

П'яті Загальні Збори Товариства одноголосно прийняли цей проєкт дня 24-го січня 1988 року і на внесок судді Льва Шеховича схвалили новий статут, який відрізнявся від первісного так: „УкраїнськийУкраїнський Інститут для дівчат в Перемишлі". Схвалено теж постанову, що „покровителем цього Інституту є Перемиський український католицький єпископ. І ще один замітний уступ у новому статуті, який звучить: „до Управи Т-ва входить бехз вибору представник Перемиської Української Капітули"! Обидва згадані нові уступи в статуті — це вияв глибокої вдячности і пошани для єпископа і членів Капітули-Крилосу за їхню жертвенну працю і щедрі пожертви для Інституту для Українських Дівчат у Перемишлі. Оті нові уступи статуту свідчать і про те, що наші тодішні патріоти, єпископ, священики та світські діячі бажали тісно пов'язати Інститут з Українською Церквою і з Ієрархією, щоб таким робом запевнити українським дівчатам релігійно-моральне виховання і освіту.

Отож згідно з постановою нового статуту, Управа почала старання придбати відповідну площу під будову інституту. Одначе це була трудна справа, бо з уваги на посилену будову укріплень Перемишля, ціни на землю були дуже високі. Бажанням Управи інституту було, щоб дім був побудований у здоровій і малозаселеній околиці, поблизу церкви-нашої-катедри, щоб був просторий город, а все це разом вимагало величезної суми грошей. І в цьому випадку допомогла патріотична жертвенність о. крилошанина Г. Шашкевича. Він бо за власні гроші купив великий город у підніжжі замкової гори, майже два морґи враз із мурованим домом за ціну 8,000 золотих ринських. Про його благородність говорить те, що він побудував у городі будинок для сторожа та паркан довкола цілого городу. До речі — це вимріяне місце на будову Інституту, бо поблизу катедрального нашого Собору, на горбочку, з якого видно ціле майже місто й околицю. Кращого місця для Інституту не можна було підшукати не то, що в цілому Перемишлі, але й у інших містах Західньої области України. Одначе будову Інституту треба було відкласти з уваги на велику дорожнечу будівельного матеріялу, бо саме тоді поспішно будовано оборонні твердині довкола Перемишля.

Шості Загальні Збори Товариства відбулися 27-го січня 1892 року, уже на основі зміненого статуту, що його затвердило ц. к. Намісництво 28-го вересня 1890 року рескриптом ч. 66.740; обрано 5-ту з черги Управу Товариства в такому ось складі: крил. о. Константин Чехович-предсідник, проф. Лев Шехович, крилошанин-ректор о. Іван Войтович, директор української гімназії в Перемишлі Григорій Цеглинський, о. Максим Копко, ц. к. скарбовий комісар Іван Матківський і відпоручник нашої Капітули-Крилосу (капітула — це збір каноніків у Римській Церкві, а в нашій Східній Церкві є Крилос, себто дорадче тіло єпископа, складений із крилошан, примітка автора цієї статті,) о. М. Подолинський, о. В. Кондрацький, проф. Д. Левкевич і суддя Р. Дмоховський. Ця Управа подбала про плян будови Інституту та закупила ще сумежну з купленим давніше городом, нову площу. Покликано до життя окремий Будівельний комітет із таких осіб: крилошанин о. К. Чехович (пізніше єпископ), Олекса Ярема, Д. Чеховський і правний дорадник д-р Теофіль Кормош і фахівець-інженер М. Заячківський. Виготовлений плян будови Інституту перевірив відомий у Львові архітект Василь Нагірний.

Будова Інституту почалась у серпні 1893 року, а торжество вмурування наріжного каменя відбулося 7-го жовтня того ж року. Чину благословення будови довершив покровитель Інституту єпископ Ю. Пелеш у сослуженні отців крилошан, Управи Товариства та великого здвигу перемиської української громади. Всі присутні раділи, що животворна ідея, виплекана в благородній душі о. Лева Кордасевича, та леліяна багатьома патріотами та добродіями, вкінці таки стала дійсністю! У грамоті, яку виготовив Г. Цегельський, що її вмуровано в наріжному камені, між іншим написано: „У пам'ять віковічної Божої благодаті та Його святого Покрова над українським народом". Згадавщи всіх Добродіїв Інституту, грамота висловлює гаряче побажання, „щоб цей Інститут завжди служив на добро, щастя і достоїнство, Твоє Ненько Україно. Щоб це благословенне місце жевріло вічним, нетлінним і невгасаємим вогнищем Твоєї святої віри, Твойого прекрасного слова, Твоєї колишньої слави і Твоєї майбутньої сили, яка кріпшатиме і буде рости в грядучих поколіннях"!

Повищі слова стали девізою і стимулом у праці в будові Інституту для всіх українців міста Перемишля і Перемищини, як і теж Управи і Комітету будови Дівочого інституту для дівчат. Зокрема голова Управи та Будівеного комітету крилошанин о. К. Чехович працював невтомно. Він кожного дня був при будові Інституту. У „Щоденнику нагляду над будовою" Інституту записано, що о. К. Чехович відвідував площу, на якій ішла будова Інституту, не менше, як 400 разів.

(Продовження буде)

Всеукраїнська проща та посвячення храму у Люрді

Під патронатом Блаженнішого Патріярха і Кардинала Отця Йосифа в Римі, Владики Володимира Маланчука, апостольського екзарха у Франції, та Владики Генрі Дозе, єпископа з Люрду, відбудеться Всеукраїнська Проща та посвячення храму Пренепорочної Діви Марії в Люрді, що його збудували своїми пожертвами всі українці у вільному світі з нагоди 1000-річчя хрищення України. Апостольський екзархат для українців- католиків у Парижі та Товариство св. Андрія в Люрді цим загальним зверненням має шану запросити усіх наших українських владик, священиків та мирян взяти численну участь цьому всенародному українському здвизі.

Програма Святкувань у Люрді

Четвер, 26-го серпня, в 9-ій год. вечора — спільна вервиця біля люрдської Гроти та вечірня процесія із запаленими свічами, благословлення, та піснями на честь Матері Божої, що на всіх паломників робить незабутнє враження.

П'ятниця, 27-го серпня, о год. 9-ій вранці Архиєрейська Служба Божа в Базиліці, після того спільна знимка всіх паломників перед Базилікою.

Після обіду в 2-ій год. по полудні — Хресна Дорога; відтак участь у процесії з найсвятішими Таймами та благословіння хворих. Побажано, щоб в процесії хворих наше духовенство мало зі собою священичі ризи, а паломники по змозі одягли національні українські строї та взяли церковні чи організаційні прапори. По цій процесії є нагода відбути святу сповідь та оглянути святі місця, зв'язані з життям св. Бернадети Субіру.

Субота, 28-го серпня - Празник Успення Пресвятої Богородиці: Архиєрейська Свята Служба Божа, що її відправить архиєпископ Мирослав Любачівський, коадьютор Блаженнішого Патріярха Йосифа, в годині 9-ій ранку в парку Віллі Св. Хреста коло нашої церкви, та посвячення новозбудованої церкви в Люрді. До Служби Божої та на посвяченні співатиме український хор з Америки під диригентурою маестра Добоша з Нюарку. Після обіду в год. 2-ій по полудні у великій залі „Нотр Дам де Люрд" відбудеться Святочна Академія з багатою програмою, на якій будуть присутні також запрошені французькі гості, наші приятелі.

Неділя, 29-го серпня, о год. 9-ій — Служба Божа у Базиліці, відтак купіль в люрдських чудодійних лазничках, а після обіду поїздка до нашого Відпустового Центру, до „Почаєва". Тут буде Молебень до Божої Матері в наміренні українського народу, проповідь та зустріч українців з цілого світу. Слідуватиме перекуска, концерт українських пісень, вписи до пропам'ятних книг, завваги, побажання, привіти тощо.

Понеділок, 30-серпня, в год. 9-ій ранку. Служба Божа в Базиліці або б Гроті, закуп люрдських пам'яток, оглядання фільму про життя св. Бернадети; прощання з чудодійною Гротою-печерою, закінчення.

Дорогі Брати і Сестри, сини і доньки Тисячолітньої християнської України!

Вибачте, що окремих особистих запрошень ми Вам не пишемо, однак, оце наше щире загальне запрошення на Всеукраїнську Прощу до чудодійного Люрду ми лучимо та скріплюємо з посланництвом Люрдської Пані; наш немічний голос ми сплітаємо з могутнім голосом нашої Небесної Неньки-Заступниці перед Троном Всемогучого Бога, Пречистої Діви Марії. Ось кілька її святих слів, що Вона їх передала також і для нас через свою вибранку св. Бернадету Субіру під час 13-ої появи в Люрді у вівторок, 2-го березня 1858 року. „Піди і скажи священикам, щоб тут збудували церковцю та щоб сюди приходили процесії".

Участь у тих процесіях, що їх просила Пренепорочна Діва Марія, цього року візьмуть представники українського народу з усіх країн поселення. Вже зголосились 1,300 осіб- це ж вибранці. Співбудівничих нашої церковці в Люрді вже маємо кількадесят тисяч; число їх кожного дня збільшується, але молитовну і духовну участь візьмуть сотні тисяч наших земляків у широкому світі. Тому то в оці великі дні духовної обнови з'єднаємося своїм серцем, думками, молитвою і благаннями у стіп Люрдської Пані Пренепорочної Діви Марії за наші розбиті родинні гнізда, за нашу страдальну Церкву, за наш великий героїчний народ, за нашу світлу і святу спадщину, за тисячолітню християнську Русь-Україну! На нас глядітимуть з небесних висот святі Володимир і Ольга, христителі нашої землі; нас благословитиме святий апостол Андрій Первозваний; з нами буде молитись Пречиста Діва Марія в Люрді; на нас буде глядіти ввесь християнський світ та Сам Ісус Христос, Спаситель світу.

У першій мірі звертаємось до Вас, наші Духовні Провідники-Учителі Божого Закону, українські Владики та Священики! Злучіться разом з нами, паломниками, своїми святими молитвами, та просимо Вас про архиєрейське і священиче благословення! Ви, наші світські національні діячі, одно „Отченаш" і „Богородице Діво"! Злучіться з нами своїми молитвами, пришліть нам щирий привіт молитовний! Звертаємось до Вас всіх, наших братів і сестер по вірі і по крові, просимо та благаємо, забудьмо всі наші щоденні суперечки та непорозуміння, з'єднаймось в ці дні всі разом у велике молитовне українське духовне море довкруги Матері Божого Сина, що повна ласки і благодаті, лишень Вона нас зрозуміє, пообтирає наші розкаяні сльози, як перли дорогоцінні, понесе нашу спільну молитву віри і любови, понесе до Неба та покладе перед троном Сущого Бога Отця і Сина і Святого Духа! Віримо, що всенародна Молитва всепрощення і щирого розкаяння та покути проб'є небесну стелю! Всемогучий Господь Бог нас вислухає!

Усіх, хто хотів би до нас приєднатися на ці Люрдські Святкування, просимо писати на адресу: Foyer Ukrainien „Potchaïw"; Relais Montaigu, R.D. 940 Pomeyferre 65100. Lourdes France.

За Організаційний Святковий Комітет
українські священики у Франції

Останній шлях св.п. Віри Теодорович

Трой, Н.Й. (І.Д.). — По довшій недузі, прийнявши Найсв. Тайни, 25-го червня 1982 року померла тут на 83-му році життя св.п. імость Віра, з Хижняків, Теодорович, вдова по св.п. о. Павлові Теодоровичеві, парохові Трою. Після парастасу 28-го червня, прощали Спочилу: мґр Таня Дурбак, голова Окружної Ради СУА, інж. Р. Ґерасимяк від Парафіяльної Ради та В. Боднар, голова Відділу УККА.

Похоронні обряди відбулися 29-го червня у церкві св. Покрови у Трою. До Служби Божої стали оо. митрат В. Андрушків, крилошанин Б. Смик, І. Давидович, Б. Скасків, Т. Гуминицький і Я. Кулич. Зворушливу проповідь виголосив місцевий парох о. Б.Скасків. Над могилою на цвинтарі промовляли: Ольга Олековська, голова 114-го Відділу СУА у Трою, та о. І. Давидович, зять Покійної, від родини. Спочила св.п. В.Теодорович на цвинтарі у Вотерфорді, біля могили її чоловіка св.п. о. Павла.

Під час тризни, що її приготовили союзянки й сестриці, промовляли: О. Олековська від СУА, І. Дурбак розказав про життєвий шлях Покійної та її працю, о. крил. Б.Смик, о. митрат В. Андрушків, о. І. Давидович розказав про св.п. о. П. Теодоровича, та о. Б. Скасків. Вкінці донька Ірина Радд подякувала о. пароховi, всім священикам, союзянкам і сестрицям та всім приятелям, що віддали останню прислугу Покійній Молитвою і відспіванням „Вічная пам'ять" закінчено тризну у виповненій церковній залі.

Віра Теодорович народилася у Києві 21-го серпня 1899 року. Вона закінчила учительську семінарію, працювала медсестрою; з вибухом революції включилася в будівництво української державности як секретарка С. Петлюри, першого голови Українського Військового Комітету, пізніше секретаря військових справ, Головного Атамана Війська УНР, у Штабі Дійової Армії. Там пізнала поручника УСС Павла Теодоровича, що був зв'язковим. В лютому 1920 року вони одружилися, а при кінці 1920 року переїхали на Захід. Вона залишилася в Галичині у Словіті, а її чоловік виїхав до Юґославії, де в Заґребі закінчив богословські студії. Преосв. Деонізій Нярадій висвятив його і настановив парохом у Девятині в Боснії. Туди приїхала його дружина, що помагала йому в культурному житті парафії. Вона була не тільки зразковою матір'ю для своїх дітей, але вела школу, заложила читальню „Просвіти", лікувала парафіян, мала домашню аптечку, бо до лікаря треба було їхати два дні. Щоб забезпечити дітей українськими школами, в 1922 році вони повернулися до Галичини, де о. Теодорович душпастирював спочатку в Желехові, потім у Ріпневі, повіт Кам'янка. Це було москвофільське село, але в наслідок наполегливої праці о. Павла та імости село стало українським. Вона заложила читальню „Просвіти", була її головою, вела театральний гурток, що часто ставив вистави, належала до Союзу Українок, вела культурно-освітню працю у селі, що довело до заникнення москвофільства.

Перед большевицькою навалою родина виїхала влітку 1944 року до Німеччини, проживала в Міллдорфі, Баварія, а в 1947 році переїхала в Америку, де осіла спочатку у Філядельфії, потім у Вотервліті, де о. Павло був сотрудником, а від 1949 року у Трою, де прожила 33 роки. Від 1970 до 1976 років о. Павло був парохом у Трою. П-і Віра заложила 114-ий Відділ СУА та була його головою два роки. Вона плекала народне мистецтво, заохочувала до цього союзянок, збирала вартісні речі до Українського Музею в Ню Йорку, заохочувала писати листи до наших політв'язнів у совєтських тюрмах і сама їх багато писала. Любила читати книжки та інших заохочувала до книгочитання. Була вона незвичайно скромна, нерадо розповідала про свою працю для українського народу в Києві, в бурхливі роки революції й будівництва української державности, в Юґославії та в Галичині. Глибоко побожна, часто служила до Служби Божої, відзначалася почитанням Богородиці, Покровительки України. Залишила 5 дітей, 4 доньки й сина, 12 онуків і 15 правнуків, що майже всі віддали їй останню прислугу.

В 1980 році її донька Марія, разом з чоловіком, лікарем Зеноном Матвійчуком відвідали Девятину, де св.п. о. Павло був 7 років парохом. Ще стоїть там церква, приходство та школа, що її збудував о. Павло, ще ростуть липи довколо церкви, що їх посадив він. Зійшлося ціле село, всі згадували доброго пароха, добру імость і їхніх дітей. На могилі матері імості поставили кам'яний пам'ятник, що було останньою радісною вісткою для п-і Віри.

Відійшла у вічність одна з останніх наших паніматок, що ревно дбала про духове й культурно-освітнє життя парафіян. Чи не варто видати окрему книжку про наших багатозаслужених паніматок, що були правою рукою парохів і так багато добра зробили для українського народу?

Св.п. Віра з цілою родиною належала до 191-го Відділу УНС у Трою.

Пам'яті приятеля Театральної Студії Молоді д-ра Ю. Городиловського

Найкраща ідея, задум, плян не раз не можуть вийти з початкової стадії роздумувань чи плянувань, бо не мають потрібних до того засобів. Немає матеріяльних засобів, немає відповідних людей тощо. Можна вирахувати те „немає" ще багато більше.

До реалізації кожного пляну треба найважнішого чинника — ентузіязму ініціятивної меншости. Малий гурт, запалений ідеєю осягнути свою ціль, дуже часто не звертає уваги на ніякі перешкоди на своєму шляху, усуває їх, підбирає нових ентузіястів, і після тяжкої, наполегливої праці при моральній помочі оточення осягає свою ціль.

Так можна було б почати писати вступ до історії Театральної Студії Молоді при парафії свв. Володимира й Ольги в Чикаґо, або до історії першої постановки у виконанні Студії „За сестрою". Всі ті, що перевели муравлину працю ентузіястів, часи неспокою—чи з того щось вийде, часи таки великого тріюмфу з першою і дальшими постановками не тільки в Чикаґо, але і „за кордоном" — у Дітройті, Клівленді, Філядельфії, Ню Йорку чи Торонто, ще й сьогодні згадують поодинокі зворушуючі сцени, чи, підспівують характеристичні мелодії пісень, згадують гру поодиноких молодих артистів, що своїм талантом і виконанням своїх ролей дорівнювали професіоналістам.

Сьогодні ми хочемо згадати не тих, колись молодих артистів — а зараз під вусом, — а одного з тих „старших", які ані не виступали на сцені, ані не виходили на сцену після успішного закінченої вистави, але який також причинився до успіху.

Одним із тих „статистів", який ніколи не виходив на сцену, але присутність якого була такою важливою і конечною в бурлацькому житті Студії, був від першого і до останнього виступу св.п. д-р медицини Юрій Городиловський.

Можливо, якщо б д-р Ю. Городиловський був сьогодні поміж нами, ми не вбачали б тих шляхетних прикмет великої Людини, яка без фанфари і самореклями поставила працю з молоддю і для молоді вище навіть своїх професійних щоденних обов'язків. Маю враження, що ніхто спеціяльно не звертався до покійного д-ра Ю. Городиловського з проханням їхати в мандри з Театральною Студією. Він здавав собі справу з того, що в такому великому зрізничкованому гурті хлопців і дівчат, крім дисципліни, накиненої проводом Студії, треба ще й фахової лікарської опіки, бо під час дороги багато дечого непередбаченого може трапитися.

Студія знайшла в особі д-ра Городиловського людину, яка своїм спокоєм і високою особистою культурою багато причинилася до успіхів Студії. Було великою приємністю батькам, отим „статистам" поза кулісами, мандрувати зі Студією; дорога таки була втомлююча і не раз доктор мусів заглядати до своєї торби за тою чи іншою пігулкою. Всі, однак, зносили невигоди мандрівок з приємністю, бо працювали для молоді, а її успіхи додавали сил.

Немає мабуть нікого з-посеред так званих новоприбулих, що не знав би навіть особисто д-ра Городиловського.

Високий, з легкою привітною усмішкою до всіх зустрічних і знайомих, скромний, спокійний і висококультурний в розмовах і дискусіях, акуратний в з'ясуванні свого погляду, й непоступливий, коли йдеться про правду. Коли мова про лікарську й моральну опіку над членами Студії, то ті обов'язки були у нього першими.

Ніхто ніколи не чув у нього розмови з батьками чи молоддю піднесеним образливим тоном; своїм інтеліґентним і культурним підходом він полагоджував чи зменшував запальні пункти, полагоджував малі непорозуміння.

Д-р Юрій Городиловський любив гурт; зростав він в гімназійному гурті своїх ровесників, в гурті спортовців, який під оглядом - назвім це, психічної структури — мало чим різнився від гурту наших адептів театрального мистецтва. В спортовців: намагання в чесний спосіб осягнути успіх-побіду; для наших артистів - осягнути мистецький успіх. Приємністю для спортовців аплявз болільників, чи, як давніше говорилося, кібіців; для наших артистів: аплявз глядачів, похвали опікунів.

Св.п. д-р Ю. Городиловський дуже добре знав вартість гуртового життя. Гурт гартує і вишколює характери, вчить самодопомоги, допомагає заключувати дружбу й її цементувати. Знаючи ці вартості, д-р Городиловський душею приляг до Театральної Студії. Він був приятелем всіх молодих артистів. В нього не було спеціяльних симпатій чи антипатій, в нього була любов до нашої молоді. Великою ціхою характеру Покійного була тактовність у відношенні до інших. Він міг звернути увагу чи повчити, і ніколи не придбав собі ворога. Така людина в такому зрізничкованому гурті, як театральна студія, була дуже вартісною.

Крім прив'язання до гурту д-р Юрій Городиловський, який в юнацьких літах брав лекції гри на фортепіяні, любив музичне мистецтво і знав про благородний вплив музики на психіку людини, а молодої зокрема. Знав і говорив в приватних розмовах, що молоді артисти понесуть у своє майбутнє життя гарні спогади з Театральної Студії, навіть якщо деякі образи й враження затруться в їхній пам'яті.

Перша вистава „За сестрою" у Чикаґо — успіх понад сподівання; молоді артисти, учні народних шкіл, кілька всього „гайскулячів", не здають собі справу скільки радости дали вони глядачам, скільки мокрих хусточок понесли глядачі домів з обтертих сліз.

Д-р Юрій за кулісами, видимо зворушений, ґратулював виконавцям, що зійшли зі сцени за куліси, підтримував на дусі тих, що в нервовому піднесенні чекали свого виходу на сцену. Це був незабутній день прем'єри.

Їдемо в дорогу. Збірка під парохіяльним будинком; багаж заладований; розподіл груп по автобусах готовий. Д-р Городиловський типовим для нього спокійним кроком проходжується біля автобусів, розмовляє з батьками, які привезли дітей, і запевняє, що діти матимуть дуже добру опіку в дорозі. Його лікарська торба з конечними ліками вже на полиці в автобусі.

Чи мав в дорозі пацієнтів наш добрий друг і приятель? Мав і то під час кожної подорожі. Найчастіше приходилось йому давати піґулки на всякого роду болі голови. Після „причалення" до місця призначення наш дорогий доктор, крім своїх фахових обов'язків, успішно і добровільно виконував працю референта зв'язків, бо в кожнім місці мав велике число старих і добрих знайомих, які розпитували його про нашу Студію. Він став пропаґандистом її.

Торонто. Остання дія „За сестрою". Один артист-танцюрист захворів. Потрібна була фахова опіка нашого доктора. Треба було поспішати, щоб хворий артист таки появився на сцені. Двобій з хворобою виграв Артист, хоч і ослаблений, виконав свою ролю.

Хай цей короткий нарис буде боргом вдячности для св.п. д-ра Юрія Городиловського, великого приятеля молоді, у його мандрівку у вічність.

Орест Корчак-Городиський

ПОНАД 750 АМЕРИКАНСЬКИХ ЖИДІВ обох полів зголосилося до цивільної служби в Ізраїлі, підписуючи контракти на 30 до 60 днів праці. Більшість з них буде працювати в кібуцах, у фабриках і як сторожі при магазинах та інших важливих об'єктах. Ізраїльська летунська лінія братиме від таких добровольців тільки 500 дол. за подорож туди і назад замість 900 дол. В повідомленнях засобів масової інформації не сказано, чи ці американські добровольці працюватимуть безкорисно чи отримуватимуть якісь платні.

Вшановуючи Пам'ять відійшовшого у Зоряний Світ — Брата, Учителя Вищих Шкіл в Україні

ПЕТРА ГНАТЮКА

складаємо дар
500.00 долярів
на ІНСТИТУТ ЛИПИНСЬКОГО.

ОСИП І АНАСТАСІЯ БІЛОВУСИ

Українська Вільна Академія Наук у США

зі смутком повідомляє своїх Членів про передчасний відхід у Вічність нашого члена і співробітника

бл. п.

ВАСИЛЯ СЕРГІЙОВИЧА ЗНАЄНКА

економіста та дослідника суспільних процесів в Україні та висловлює Його Родині якнайсердечніше співчуття.

•

Рівночасно Академія висловлює щире співчуття Членові Управи

ТАРАСОВІ ГУНЧАКОВІ з нагоди смерти Його Матері, бл. п. МАРІЇ.

В день Її похорону, 8-го липня, ц. р., слідуючі друзі родини Гунчаків зложили на потреби Академії добровільні датки:

Василь і Мирослава Знаєнко $25, Анна Макар $1, Орися Лаба $10, Ірина Карпенко $20, Богдан і Анна Бойчук $25, Роман і Зірка Воронка $30, Ірина й Олег Федишин $25.

Усім жертводавцям щире спасибі.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 2-го серпня 1982 р. відійшов у Вічність, по довгій і важкій недузі, на 80-му році життя

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

ОСТАП ПІДГАЙНИЙ

ПОХОРОН в четвер, 5-го серпня 1982 р. з похоронного заведення Петра Яреми о год. 9-ій рано, до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ПАРАСКЕВІЯ
син — ТЕОДОР в Україні
дочка — ІРЕНА в Україні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ — БОЛЮЧОЇ ВТРАТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього
БРАТЧИКА

бл. п.

ВАСИЛЯ МАРИНЧАКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

у вівторок, 10-го серпня 1982 р., о год. 8-ій рано в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
при Санфорд Авеню

Прошу Приятелів та Знайомих згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

•

Всім, хто своєю участю в похороннім обряді, пожертвами на Служби Божі, датками на добродійні цілі та зложенням квітів, чи в який небудь інший спосіб віддав Покійному останню пошану, на цьому місці висловлюю моє сердечне Спасибіг.

В глибокому смутку — МИКОЛА — брат

Ділимося з Друзями сумною вісткою, що 25-го липня 1982 року відійшов від нас, несподівано у Вічність на 56-му році життя, наш Найдорожчий ТАТО

бл. п.

ВАСИЛЬ ЗНАЄНКО

ПОХОРОН відбувся 28-го липня 1982 року на цвинтарі у Ґлен Спей, Ню Йорк.

У глибокому смутку:

дружина — МИРОСЛАВА
і донька — ЗІНА-ОЛЕНА

•

Замість квітів на могилу Покійного, просимо складати пожертви на: Wassyl Znayenko Memorial Scholarship Rutgers University Foundation.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 29-го липня 1982 року відійшов від нас у Вічність на 70-му році життя

наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

МИРОСЛАВ МЕНЦІНСЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 2-го серпня 1982 року, з церкви св. Йосифа на цвинтар св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Горем прибиті:

дружина — АЛЕКСАНДРА з мамою СОФІЄЮ ЗАКРЕВСЬКОЮ
син — ЮРІЙ з дружиною ЛІНДОЮ і донями
донька — ЗОРЯНА ДЛУҐОШ з мужем АЛЬБЕРТОМ
та ближча і дальша Родина

Відбувся літній фестиваль у Лос Анджелесі

Заходами екзекутиви української радіопрограми „Пісня України" відбувся тут, у неділю, 27-го червня ц.р., другий український літній фестиваль.

Цей фестиваль і в минулім році влаштовано передусім для гостей неукраїнського походження для кращого ознайомлення їх з українським мистецтвом, тематикою та українською культурою, а тому протягом фестивалю відбувалась мистецька програма, в якій виступали молоді талановиті мистецькі сили.

Просторий „ґартен" німецького Алпайн Вилледжу в цей день був удекорований українськими взорами, а біля входу стояли кіоски з українськими виробами, сувенірами та платівками, поміж якими був також і кіоск нашого талановитого скульптора Теофіла Ольшанського з запорізькими вершниками з бронзи та іншими скульптурами.

На фестиваль прибули гості різного національного походження, в тому числі й члени нашої громади на чолі з головою Українського Культурного Осередку Богданом Стусом.

Коротко двома мовами відкрив фестиваль та привітав гостей президент екзекутиви „Пісні України", після чого пролунали українські мелодії української молодечої оркестри „Беркут" під кермою її керівника-мистця Романа Василина та його співкерівника Ореста Балабана. В склад цієї оркестри входять молоді співачки Наталя Івах та Маруся Романюк, а також Юрко Корінець і Джім Екзорис. Всі точки багатого репертуару присутні захоплено вітали бурею оплесків.

Оркестра „Беркут" є найновішим розвагово-культурним здобутком нашої громади, але одночасно вона є гордістю усіх, тому що складається з нашої студіюючої молоді, ентузіястів, які дбайливо докладають усіх своїх молодечих зусиль, щоб оркестра росла і кріпла у своїй техніці і репертуарі.

Репертуар опкестри переплітався виступами танцювального ансамблю „Український Дух", танцюристки та танцюристи якого легко і прецизійно влітали на сцену, несли чар українського танку і заслужено одержували спонтанні оплески глядачів.

Оркестра „Беркут", а також танцювальний ансамбль „Український Дух" під кермою його балетмайстра і хореографа Надії Прокопій були основною „канвою" фестивалю та доповнювали одна одного. Гості фестивалю мали ще одну несподіванку — показ народної ноші, дбайливо влаштований Н. Прокопій. Показ чудових строїв вродливими дівчатами й юнаками захопив особливо глядачів неукраїнського походження.

Захоплено вітали присутні сольовий виступ нашої співачки (сопрано) Мирослави Крук, яка виступила в чудовій народній українській ноші та зачарувала своїм професійним ом співом публіку, яка нагородила її, а також її акомпаньяторів, молодих і вправних Романа Василина та Ореста Балабана, щирими оплесками.

Багату мистецьку програму доповнила танцювальним сольо „королева" краси українського Сан Дієґо Уляна Олексишин. Також з захопленням ми привітали молоденьку Зою Кузик з Едмонтону, солістку танцювального ансамблю „Український Дух", яка чарівно виконала сольові танки.

Наші молоді мистці і мисткині гідно зарепрезентували Україну та її культуру на цім особливого призначення фестивалі.

Святополк Шумський

Пам'яті Анни Петровської

Велику втрату понесла наша громада Ірвінґтону-Нюарку й околиці в стейті Ню Джерзі.

10-го червня ц.р. передчасно відійшла у вічність вірна дочка українського народу Анна Петровська.

Вона посідала незвичайно цікаві риси виробленого і твердого характеру, які не лише гідні нашої уваги, а що більше, можуть послужити прикладом для нас, живих, і для наших грядущих поколінь.

Анна походила з нашого консервативного середовища — українського села. І звідтіля вона одідичила культуру своїх предків, а рівночасно пишалася вродженою інтеліґенцією, яка була притаманною цілою родового надбання. Вона жила своїм утвердженим світоглядом, працюючи для Бога в Українській Католицькій Церкві і для українського народу.

Ось кілька зразків з її шляхетного життя. Від довгих літ вона була активним членом Марійської Дружини і тут знаходила спокій для своєї душі. На протязі 15 років тихо, без почестей, безкорисно вона приготовляла просфору для нашої парафії. Від літ Анна брала дуже жваву участь у патріярхальному русі, розуміючи незмірно велику вагу історичного значення — Патріярхат УКПЦеркви, як зміст і форма для збереження неоцінимих вартостей минулого для майбутніх поколінь українського народу. Вона добре розуміла ролю українських священиків у нашій Церкві й не один щедрий даток дала вона на виховання майбутніх священиків.

Св.п. Анна в багатьох випадках нелса матеріяльну пожертву на різні наші церковні й національні цілі, завжди маючи на увазі скріплення і з'єднання нашої української спільноти.

Її шляхетність завершувалася в товаристві „Св. Софії", якого вона зі своїм чоловіком Павлом були дійсними членами, а крім того вона була збірщиком на фонд „Св. Софії" і десятки тисяч долярів перейшли через її руки до „Св. Софії". За це одержала вона признання і благословення від самого нашого Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Образ її характеру не був би завершений, якби не згадати ще двох випадків. Біля 10-ти літ тому Відділ Патріярхального Товариства Ірвінґтон-Нюарк у наслідок міжусобиць майже не розпався, але Анна потрапила сама одна довести кволу активність до звичайних Загальних зборів Відділу й передала дальший тяг діяльности новій Управі. Або ще один приклад: непорозуміння, яке вона мала з однією особою, вона зуміла залагодити у Велику П'ятницю, даруючи противній стороні Великодню паску з проханням пробачення. Такою була св.п. Анна, шляхетна українська жінка.

Її чоловік, що найбільш болюче переживає оцю розлуку зі своєю дружиною, може знайти полегшу своєму болеві в тому, що Анна залишила щось вічного, незмінного в своєму спадку для нас живих — вірність і відданість рідній Церкві, Богові й Україні.

Зенон І. Тимків

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕФАН ПІТТС, член УНС Відд. 169-го ім. св. Арх. Михаїла в Едвардсвиллі, Па., помер 2-го червня 1982 року на 61-му році життя. Нар. 4-го травня 1921 року в Палмертоні, Па. Членом УНС став в 1974 році. Залишив у смутку дружину Фларенс, синів Стефана і Бруса і одного внука. Похорон відбувся 5-го червня 1982 року на цвинтарі у Ларксвиллі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Стефурин, секр.

ОЛЬГА ПРОЦИШИН, член УНС Відд. 106-го ім. св. Миколая в Чикаго, Ілл., померла 4-го червня 1982 року на 82-му році життя. Нар. 1901 року в Україні. Членом УНС стала в 1951 році. Залишила в смутку дальшу родину. Похорон відбувся 10-го червня 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Риджі, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа.

ЕДВАРД ГРИЦУН, член і секр. 351-го Відд. УНС ім. Покр Пресв. Богородиці в Наягра Фоллс, Н.Й., помер 19-го травня 1982 року на 62-му році життя. Народився в 23-го жовтня 1919 року в Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, синів Романа і Юрія і трьох внуків. Похорон відбувся 22-го травня 1982 року на цвинтарі „Гейт оф Гевен" в Левістоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Грицун, секр.

ГЕНРІ ВАСЛО, член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., помер 19-го червня 1982 року на 89-му році життя. Нар. в 1892 році в Калуші, Зах. Україна. Членом УНС став в1938 році. Залишив у смутку дружину Катерину, сина Генрі та дочку Гелен Масник і внуків. Похорон відбувся 22-го червня 1982 року на цвинтарі „Кальвартон Рівергед" на Лонґ Айленді, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Пригода, секр.

ІВАН ВЕНГРИН, член УНС Відд. 182-го Т-ва „Українська Січ" в Кліфтоні, Н.Дж., помер 2-го липня 1982 року на 69-му році життя. Народився в 1913 році в Пенсильванії. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів Петра, Йосипа, Стефана, Івана мол., доньку Марію і 14 внуків. Похорон відбувся 6-го липня 1982 року на цвинтарі в Ганптонбургу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Григорій Клименко, секр.

ОСИПА РУСИН, член УНС Відд. 318-го Сестрицтва св. Ольги в Нортгамптоні, Па., померла 6-го липня 1982 року на 84-му році життя. Нар. 1896 року в Україні. Членом УНС стала в 1924 році. Залишила в смутку: Анну, Стефана, Петра і Ольгу. Похорон відбувся 10-го липня 1982 року на цвинтарі св. Івана в Нортгамптоні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

КИРИЛО ЛЕВЧЕНКО, член і голова 226-го Відд. УНС ім. Лесі Українки в Денвері, Кол., помер 7-го липня 1982 року на 81-му році життя. Нар. в 1900 році на Полтавщині, Україна. Залишив у смутку дружину Стефанію і чотири сестри. Похорон відбувся 10-го липня 1982 року на цвинтарі „Мт. Олівер" в Денвері, Кол.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ДАНИЛО ҐОЙ, член УНС Відд. 316-го в Рочестері, Н.Й., помер 7-го липня 1982 року на 93-му році життя. Нар. 1888 р. в Верболівцях, Зах. Україна. Членом УНС став в 1915 році. Залишив у смутку дочку Марію. Похорон відбувся 9-го липня 1982 року на цвинтарі „Вайт Гейвен Меморіял Парк" в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АННА ОЩИПОК, член УНС Відд. 114-го ім. св. Володимира в Чикаго, Ілл., померла 8-го липня 1982 року на 62-му році життя. Нар. 28-го квітня 1921 року в Україні. Членом УНС стала в 1968 році. Похорон відбувся 13-го липня 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Ольга Бережан, секр.

ДМИТРО БРАТУСЬ, член УНС Відд. 316-го в Рочестері, Н.Й., помер 11-го липня 1982 року на 88-му році життя. Нар. в 1893 році в Україні. членом УНС став в 1916 році. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Олю Сидор і внуків Дмитра і Сузанну. Похорон відбувся 13-го липня 1982 року на „Ріверсайд Семетері" в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АНДРІЙ КУШНІР, член УНС Відд. 347-го Т-ва „Запорізька Січ" в Милвил, Н.Дж., помер 14-го липня 1982 року на 67-му році життя. Нар. 1914-го року в Плотичах, Україна. Членом УНС став в 1979 році. Залишив у смутку дружину Ірину. Похорон відбувся 17-го липня 1982 року на цвинтарі св. Миколая в Милвил, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Дарія Цапар, секр.

НЕДАВНО ВІДБУВСЯ В СТЕЙТІ ТЕННЕСІ З'ЇЗД родини Алекса Гейлі автора „Коріння", книжки-хроніки про негра Кунта Кінте і його нащадків. На родинний з'їзд прибуло понад 300 осіб з усіх-усюдів та різних професій. Зустріч тих членів великої родини, з яких багато себе вперше бачили, була сердечна та емоційна.

ПОМИЛКИ У ПРІЗВИЩАХ

У дописі про „Попис учнів УМІ в Ню Йорку („Свобода" ч. 137 з 23-го липня ц.р.) імена і прізвища трьох учнів подано з помилками. Їх слід читати: Доріян Шобар, Павлина Бок і Джордан Фоґель. — Ред.